

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravna pomoč

Izvirna jezikovna različica te strani [es](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

[španščina](#)

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Swipe to change

Pravna pomoč

Španija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

V Španiji je izvajanje sodne oblasti javna storitev, ki se zagotavlja brezplačno. Za uporabo storitve ni treba plačati pristojbin ali dajatev. Vendar v sodnih postopkih običajno nastane nekaj stroškov, ki vključujejo zlasti:

odvetniške honorarje;

stroške objave obvestil v uradnih glasilih;

predplačila, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;

plačila izvedencem.

Običajno mora zadevna stranka te stroške poravnati vnaprej. V Španiji mora sodišče ob zaključku postopka odločiti, kdo mora nazadnje pokriti te stroške, in sicer s sklepom o plačilu stroškov (*condena en costas*), ki ga ureja načelo „kdor izgubi, plača“.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Brezplačna pravna pomoč je postopek, v katerem se lahko na podlagi člena 119 španske ustave osebam, ki dokažejo, da nimajo dovolj finančnih sredstev, dodeli vrsta ugodnosti, ki v glavnem vključujejo oprostitev plačila odvetniških honorarjev ter stroškov izvedenskih mnenj, varščin, sodnih taks itd.

Natančneje, ta plačila vključujejo:

pravno svetovanje pred začetkom postopka;

odvetniške honorarje;

stroške objave obvestil v uradnih glasilih;

predplačila, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;

plačila izvedencem.

V primeru čezmejnih sporov so bile zgoraj navedenim pravicam (po spremembi zakona o brezplačni pravni pomoči št. 16/2005 z dne 18. julija 2005, s katero je bil ta usklajen z Direktivo 2002/8/ES) dodane naslednje postavke:

storitve tolmačenja;

prevod dokumentov;

potni stroški, če se zahteva osebna prisotnost na sodišču;

obramba in zastopanje, ki ju zagotovi odvetnika (*abogado en procurador*), tudi če to ni potrebno, če tako zahteva sodišče zaradi zagotavljanja enakosti strank.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči so upravičeni vsi državljani EU, ki lahko dokažejo, da nimajo zadostnih sredstev (v primeru čezmejnih sporov to velja samo za fizične osebe).

Do brezplačne pravne pomoči so pod enakimi pogoji kot državljani EU upravičeni tudi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v Španiji ali jim je ta pravica priznana z mednarodnimi konvencijami (npr. konvencijami o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok).

V zadevah, povezanih z zaposlovanjem, so do brezplačne pravne pomoči upravičene vse zaposlene osebe ne glede na svoje državljanstvo in finančna sredstva.

Do brezplačne pravne pomoči so upravičena društva in fundacije, ki delujejo v javnem interesu.

V kazenskih, upravnih in predhodnih upravnih postopkih so do brezplačne pravne pomoči upravičeni tudi tuji državljani, ki v Španiji nimajo zakonitega prebivališča in lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka.

Ne glede na obstoj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka imajo pravico do brezplačne pravne pomoči žrtve kaznivih dejanj na podlagi spola, terorizma in trgovine z ljudmi ter mladoletniki in osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki so žrtve zlorabe ali grdega ravnanja, v primeru smrti žrtve pa se ta pravica prenese na družinske člane žrtve, če ti niso storilci kaznivega dejanja.

Prav tako se ne glede na obstoj sredstev za plačilo stroškov sodnega postopka brezplačna pravna pomoč dodeli osebam, ki lahko dokažejo, da imajo zaradi nesreče trajne posledice, ki jim popolnoma onemogočajo opravljanje običajnega dela ali poklica, in ki potrebujejo pomoč drugih oseb, če je predmet spora odškodninski zahtevek za povračilo nastale škode.

Na delovnih sodiščih so do brezplačne pravne pomoči pri obrambi v sodnih postopkih upravičeni delavci in zavarovanci v okviru sistema socialne varnosti, ne da bi jim bilo treba dokazovati nezadostna sredstva.

V primeru čezmejnih sporov se lahko ta pravica pridobi, če lahko zadevna oseba dokaže, da stroškov postopka ne more poravnati zaradi razlik med življenjskimi stroški v državi članici, v kateri prebiva, in življenjskimi stroški v Španiji.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli v vseh vrstah pravnih in nepravdnih postopkov, v katerih stroški presega 2 000 EUR, razen če predmet postopka zahteva pomoč odvetnika, ter zajema vse faze postopka, morebitne pritožbe in izvrševanje sodnih odločb.

V postopkih, v katerih so stroški nižji od 2 000 EUR in storitve odvetnikov niso potrebne, se lahko za pravno pomoč zaprosi tudi, če ima druga stranka pravnega zastopnika ali če sodnik ali sodišče izrecno odredi, da je treba zagotoviti enakost med strankama.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Obstaja možnost začasnega imenovanja odvetnika, in sicer s strani odvetniške zbornice (*Colegio de Abogados*) v največ 15 delovnih dneh od prejema prošnje ali na podlagi sodne odločbe.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči je mogoče pridobiti v službi za pravno svetovanje (*Servicio de orientación jurídica*) odvetniških zbornic, na uradih sodnih tajnikov (*Decanatos de los Juzgados*) in pri deželnih komisijah za brezplačno pravno pomoč (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Generalni odvetniški svet (*Consejo General de la Abogacía Española*) državljanom zagotavlja spletni portal za brezplačno pravno pomoč (*Justicia Gratuita*), na katerem je med drugim mogoče izpolniti obrazec prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči oziroma preveriti izpolnjevanje finančnih pogojev za dodelitev brezplačne pravne pomoči, pri čemer pa je treba dokumente in prošnjo vedno predložiti na način, naveden v nadaljevanju.

Kje vložiti prošnjo?

Prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči je treba skupaj z ustrežno dokumentacijo vložiti pri službi za pravno svetovanje odvetniške zbornice v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri sodišču v kraju stalnega prebivališča prosilca, če se postopek še ni začel.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Priložiti je treba dokumente o:

finančnem položaju zadevne osebe in članov njene družine;

osebnih in družinskih okoliščinah;

zahtevanem pravnem varstvu.

Natančneje je treba predložiti naslednje dokumente:

potrdilo o plačilu davka od dohodkov pravnih oseb (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (v primeru pravnih oseb);

kopijo izjave o javnem interesu ali vpisa v register fundacij (*Registro de Fundaciones*) (v primeru pravnih oseb);

potrdilo o premoženju (*Certificado de signos externos*), ki ga izdajo lokalni organi iz kraja prosilčevega stalnega prebivališča;

potrdilo o prijavi prebivališča (*Certificado de empadronamiento*);

potrdilo nacionalnega inštituta za zaposlovanje (*Instituto Nacional de Empleo – INEM*) o obdobju brezposelnosti in prejemanju nadomestil;

potrdilo o prejemanju državne pokojnine (*Certificado de cobro de pensiones publicas*);

potrdilo državnega javnega zavoda za zaposlovanje (*Servicio Público de Empleo Estatal – SPEE*) o prejemanju nadomestil za brezposelnost in obdobju dodeljevanja teh nadomestil;

kateri koli drug dokument, ki dokazuje navedena dejstva.

Odvetniške zbornice lahko zaradi pospešitve postopka v zvezi s prošnjo v imenu strank zaprosijo za več teh potrdil, če so za to izrecno pooblašene.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Prošnje za dodelitev pravne pomoči je treba vložiti pri službi za pravno svetovanje odvetniške zbornice v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri sodišču v kraju stalnega prebivališča prosilca, če se postopek še ni začel. V tem primeru mora sodišče prošnjo nemudoma posredovati krajevno pristojni odvetniški zbornici.

Odvetniške zbornice so prejemni organ za prošnje v čezmejnih sporih. V teh sporih je organ, ki izda prošnjo, odvetniška zbornica, pristojna glede na običajno ali stalno prebivališče prosilca.

Evropski državljan, čigar država je pogodbenica Evropskega sporazuma o prenosu vlog za pravno pomoč, lahko prošnjo predloži osrednjemu organu, ki ga je njegova država določila za izvajanje navedenega sporazuma.

Prošnjo je treba vložiti pred začetkom postopka, če je vložnik prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči nasprotna stranka, pa pred izpodbijanjem zahtevka. Vendar lahko vložnik zahtevka in nasprotna stranka vložita prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči tudi pozneje, če dokažeta, da se je njun finančni položaj spremenil.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Odvetniška zbornica lahko sprejme naslednje začasne sklepe:

sklep, s katerim zadevno osebo obvesti, da so v prošnji pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti v desetih dneh, sicer se postopek obravnave prošnje zaključi;

sklep o nedopustnosti in neutemeljenosti prošnje, pri čemer o tem obvesti komisijo za brezplačno pravno pomoč;

sklep o tem, da prošnja izpolnjuje zakonske zahteve, pri čemer v največ 15 dneh imenuje odvetnika ter o tem obvesti zbornico pravnih zastopnikov (*Colegio de Procuradores*), da bi ta v treh dneh imenovala pravnega zastopnika. Odvetniška zbornica prošnjo posreduje komisiji za brezplačno pravno pomoč v dokončno odobritev.

Če odvetniška zbornica sklepa ne sprejme v 15 dneh, mora prosilec prošnjo poslati neposredno komisiji za brezplačno pravno pomoč, ki mora na podlagi proučitve informacij in dokumentov takoj odločiti o začasnem imenovanju odvetnika (*abogado*) in zastopnika (*procurador*).

Komisija za brezplačno pravno pomoč mora končni sklep o dodelitvi ali zavrnitvi brezplačne pravne pomoči sprejeti v 30 dneh po prejemu spisa. Če sklepa ne sprejme v roku 30 dni, se potrdijo začasni sklepi, ki sta jih sprejela odvetniška zbornica in zbornica pravnih zastopnikov.

V treh dneh je treba o sklepu obvestiti prosilca, odvetniško zbornico, zbornico pravnih zastopnikov in sodišče, ki vodi postopek, ali predsednika sodišča, če se postopek še ni začel.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če ste tožena stranka, morate pred začetkom postopka vložiti prošnjo pri odvetniški zbornici v kraju, v katerem se nahaja sodišče, ki vodi postopek v glavni stvari, ali pri višjem sodišču v kraju svojega stalnega prebivališča.

1. Če ste tožena stranka, morate prošnjo vložiti pred izpodbijanjem zahtevka. Prošnja, ki jo vloži tožena stranka, ne prekine postopka, vendar lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na zahtevo zadevne osebe odredi prekinitve postopka do sprejema sklepa o dodelitvi ali zavrnitvi brezplačne pravne pomoči.

V primeru čezmejnih sporov, v katerih se za brezplačno pravno pomoč zaprosi zaradi postopka pred sodiščem v drugi državi članici, se lahko prošnja vloži tudi pri odvetniški zbornici (v primeru prebivalcev Španije, udeleženi v sporu v drugi državi) v kraju prosilčevega običajnega ali stalnega prebivališča.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Odvetnika praviloma imenuje odvetniška zbornica na podlagi sistema rotacije. Vendar lahko zadevna oseba imenuje svojega odvetnika, če se ta odpove plačilu za svoje storitve.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Brezplačna pravna pomoč krije naslednje stroške:

pravno svetovanje pred začetkom postopka;

odvetniške honorarje;

stroške objave obvestil v uradnih glasilih;

predplačila, ki se zahtevajo za vložitev nekaterih pritožb;

plačila izvedencem;

80 % stroškov za notarske listine in potrdila iz nepremičninskih in poslovnih registrov.

V primeru čezmejnih sporov se krijejo tudi stroški storitev tolmačenja in prevajanja dokumentov ter potni stroški, če sodišče, ki obravnava zadevo, presodi, da je potrebna osebna navzočnost.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V primeru dohodka, ki presega dvakratnik, vendar ne petkratnika nacionalne minimalne plače, lahko komisija za brezplačno pravno pomoč izjemoma odobri brezplačno pravno pomoč na podlagi osebnih in družinskih okoliščin prosilca.

Upoštevajo se prosilčeve družinske okoliščine, število otrok ali vzdrževanih družinskih članov, sodne takse in drugi stroški, ki nastanejo z začetkom postopka, ali drugi objektivno ocenjeni stroški podobne narave, v vsakem primeru pa se upošteva, ali ima prosilec status prednika v veliki družini posebne kategorije.

V skladu s pogoji, določenimi v prejšnjem odstavku, se lahko pravna pomoč odobri tudi na podlagi prosilčevega zdravstvenega stanja in invalidom iz člena 1 (2) zakona št. 51/2003 z dne 2. decembra 2003 o enakih možnostih, nediskriminaciji in splošni dostopnosti za invalide, pa tudi osebam, ki jih vzdržujejo, če te osebe v postopkih sodelujejo v njihovem imenu in v njihovem interesu ter če so ti postopki povezani z zdravstvenim stanjem ali invalidnostjo, zaradi katere je bila brezplačna pravna pomoč izjemoma odobrena.

V takih primerih mora zadevna komisija za brezplačno pravno pomoč izrecno določiti, katere ugodnosti iz člena 6 veljajo za prosilca.

Stroške sojenja, ki niso kriti, mora do sprejema odločitve sodišča o stroških kriti zadevna oseba. Če se plačilo stroškov naloži drugi stranki, ta delnemu upravičencu vrne vse morebitne stroške sojenja.

V primeru državljanov, ki prebivajo v drugi državi EU, se zgornje pravilo uporablja preudarno, ob upoštevanju življenjskega standarda v državi prebivališča, da se prepreči povzročitev škode prosilcu.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ko se v sporu prizna pravica do brezplačne pravne pomoči, ta pravica velja v vseh postopkih in dogodkih, povezanih s sporom, vključno z izvršitvijo, če do nje pride v dveh letih od izdaje prvostopenjske sodne odločbe, ter v vseh postopkih pritožbe zoper sodne odločbe v istem sporu, ne da bi bilo treba vložiti kakršno koli dodatno prošnjo.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Sklep o dodelitvi brezplačne pravne pomoči se lahko razveljavi, če je bila pomoč dodeljena na podlagi nepravilnih ali lažnih izjav ali opustitve s strani prosilca. Brezplačna pravna pomoč se lahko preneha izplačevati, če se finančni položaj osebe, ki ji je bila dodeljena, v treh letih izboljša.

V obeh primerih velja splošno pravilo, da stroške plača stranka, ki v zadevi ne uspe.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Zoper sklep o brezplačni pravni pomoči se lahko pritožite tako, da v desetih dneh po obvestilu o sklepu pišete komisiji za brezplačno pravno pomoč. O vaši pritožbi bo odločilo pristojno sodišče.

Zadnja posodobitev: 14/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.